

Βρυξέλλες, 11 Δεκεμβρίου 2025
(OR. en)

16777/25

ENER 679
CLIMA 601
CONSOM 306
TRANS 646
AGRI 712
IND 617
ENV 1387
COMPET 1345
FORETS 143
RELEX 1684
ECOFIN 1736

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	11 Δεκεμβρίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 1005 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ "Δέσμη για τα ευρωπαϊκά δίκτυα"

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 1005 final.

σνημμ.: COM(2025) 1005 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 10.12.2025
COM(2025) 1005 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

"Δέσμη για τα ευρωπαϊκά δίκτυα"

1. Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση βρέθηκε σε κρίσιμο σταυροδρόμι λόγω των πρωτοφανών παγκόσμιων γεωπολιτικών αλλαγών και των εμπορικών διακυμάνσεων. Ο συνεχιζόμενος επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας κατέδειξε **την ύψιστη σημασία της ενεργειακής ασφάλειας και της ανταγωνιστικότητας για τη διαμόρφωση του συλλογικού μας πεπρωμένου**. Είναι σημαντικό να διασφαλίσουμε ότι οι εταιρείες και οι πολίτες μας, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκονται, έχουν πρόσβαση σε άφθονη καθαρή και οικονομικά προσιτή ενέργεια που παράγεται στην Ευρώπη.

Αυτό, ωστόσο, μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την **ενίσχυση των ενεργειακών υποδομών μας, οι οποίες αποτελούν τη ραχοκοκαλιά όχι μόνο του ενεργειακού μας συστήματος, αλλά και της ίδιας της Ευρώπης**. Τα δίκτυα διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή. Καθώς επιτρέπουν την αποτελεσματική ροή ενέργειας σε όλα τα κράτη μέλη, ενσωματώνουν φθηνότερη καθαρή ενέργεια και επιταχύνουν τον εξηλεκτρισμό, συμβάλλουν **στη μείωση των τιμών της ενέργειας και στηρίζουν την οικονομικά προσιτή διαβίωση για όλους τους Ευρωπαίους**, όπως επισημαίνεται στο σχέδιο δράσης της Επιτροπής για οικονομικά προσιτή ενέργεια¹. Ταυτόχρονα, διασφαλίζουν τον ασφαλή και αξιόπιστο εφοδιασμό και επιτρέπουν στις χώρες να αλληλοϋποστηρίζονται σε περιόδους ανάγκης, σύμφωνα με τους **στόχους του REPowerEU και καθιστώντας δυνατή τη σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών ενέργειας από τη Ρωσία**².

Παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί εντός του ισχύοντος νομικού πλαισίου της ΕΕ, εξακολουθούμε να διαθέτουμε πολύ μικρή ποσότητα εγχώριας ενέργειας και δεν έχουμε επιτύχει το επίπεδο διασυνδεσιμότητας μεταξύ των κρατών μελών που θα επέτρεπε μια **πραγματική Ενεργειακή Ένωση**, καθώς αρκετά κράτη μέλη δεν βρίσκονται σε καλό δρόμο όσον αφορά την επίτευξη του στόχου διασύνδεσης του 15 % έως το 2030. **Το κόστος της αδράνειας είναι τεράστιο**: το 2022 τα ορυκτά καύσιμα αντιπροσώπευαν το μεγαλύτερο μερίδιο της ακαθάριστης διαθέσιμης χρήσης ενέργειας της ΕΕ (70 %) στην ΕΕ, καθώς το 98 % του συνόλου του πετρελαίου και του αερίου που χρησιμοποιούνταν στα κράτη μέλη ήταν εισαγόμενο³. Το γεγονός αυτό εκθέτει την ΕΕ σε τιμολογιακή αστάθεια και γεωπολιτικούς κινδύνους. Το 2024 η Ευρώπη δαπάνησε περίπου 375 δισ. EUR για εισαγωγές ορυκτών καυσίμων⁴. Σε πλήρη αντίθεση με τα παραπάνω, οι επενδύσεις στην ενέργεια και τα δίκτυα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές παραμένουν συγκριτικά χαμηλές: η Ευρώπη δαπάνησε 117 δισ. δολάρια ΗΠΑ το 2025, όταν η Κίνα δαπάνησε 327 δισ. δολάρια ΗΠΑ⁵.

¹ EUR-Lex - 52025DC0079 - EL - EUR-Lex.

² REPowerEU.

³ [Renewables, electrification and flexibility - For a competitive EU energy system transformation by 2030 \(Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, εξηλεκτρισμός και ευελιξία - Για έναν ανταγωνιστικό μετασχηματισμό του ενεργειακού συστήματος της ΕΕ έως το 2030\) | Δημοσιεύσεις | Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος \(ΕΟΠ\)](#), σ. 6 και 16.

⁴ [Imports of energy products to the EU down in 2024 - News articles \(Οι εισαγωγές ενεργειακών προϊόντων στην ΕΕ μειώθηκαν το 2024 - Ειδησεογραφικά άρθρα\) - Eurostat](#).

⁵ [China's energy dominance in three charts | MIT Technology Review](#).

Η ανεπαρκής ενοποίηση και οι ανεπαρκείς επενδύσεις στις ενεργειακές μας υποδομές έχουν **άμεσο αντίκτυπο στους λογαριασμούς ενέργειας των Ευρωπαίων πολιτών** και στην ανάπτυξη στρατηγικών τομέων σε ολόκληρη την ΕΕ, όπως οι βιομηχανίες μηδενικών καθαρών εκπομπών ή ο ψηφιακός τομέας. Οι εκθέσεις Draghi και Letta τονίζουν ότι οι **τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας παραμένουν 2-3 φορές υψηλότερες** από τις τιμές στις ΗΠΑ. Το δεύτερο τρίμηνο του 2024 οι τιμές λιανικής της ηλεκτρικής ενέργειας για τη βιομηχανία στην ΕΕ ήταν 2,2 φορές υψηλότερες από εκείνες των ΗΠΑ, διπλάσιες από της Κίνας και 1,2 φορές υψηλότερες από της Ιαπωνίας (που ιστορικά είναι χαμηλότερες)⁶. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2025, η μέση τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας για τους καταναλωτές της ΕΕ κυμάνθηκε από 0,3835 EUR ανά kWh στη Γερμανία έως 0,1040 EUR ανά kWh στην Ουγγαρία, ενώ οι τιμές της μη οικιακής ηλεκτρικής ενέργειας κυμάνθηκαν από 0,2726 EUR ανά kWh στην Ιρλανδία έως 0,0804 EUR ανά kWh στη Φινλανδία⁷. Βασική αιτία αυτής της ανισότητας είναι το ανεπαρκές επίπεδο επενδύσεων και ενοποίησης των υποδομών μας. **Εάν δεν αναλάβουμε δράση**, το 45 % των διασυνοριακών αναγκών σε δυναμικότητα ηλεκτρικής ενέργειας (ίση με 41 GW)⁸ δεν θα καλυφθεί έως το 2030 και η αχρησιμοποίητη ανανεώσιμη ενέργεια ενδέχεται να ανέλθει σε έως και 310 TWh έως το 2040⁹, σχεδόν το ήμισυ της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας το 2023.

Από την άλλη πλευρά, **τα οφέλη της δράσης είναι σαφή**: η ενισχυμένη ενοποίηση της αγοράς μπορεί να οδηγήσει σε ετήσια εξοικονόμηση κόστους ύψους 40 δισ. EUR, ενώ η τόνωση του διασυνοριακού εμπορίου ηλεκτρικής ενέργειας κατά 50 % μπορεί να ενισχύσει την ετήσια αύξηση του ΑΕΠ της ΕΕ κατά περίπου 18 δισ. EUR έως το 2030 (ή 0,1 %¹⁰). Έως το 2030, έχουμε έλλειμμα διασυνοριακής δυναμικότητας μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας 88 GW. Η επένδυση 5 δισ. EUR θα μειώσει το κόστος του συστήματος κατά 8 δισ. EUR, δημιουργώντας **καθαρό οικονομικό όφελος ύψους 3 δισ. EUR** και αναδεικνύοντας τον τρόπο με τον οποίο η ανάπτυξη δικτύων μπορεί να αποφέρει πραγματική προστιθέμενη αξία και εξοικονόμηση κόστους για τους Ευρωπαίους¹¹.

Ως εκ τούτου, είναι επιτακτική ανάγκη να αναλάβουμε συλλογικά αποφασιστική δράση για την επίλυση διαρθρωτικών ζητημάτων στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των ενεργειακών υποδομών της ΕΕ, ώστε να επιτευχθεί μια πραγματική Ενεργειακή Ένωση που θα καθιστά δυνατή την ενεργειακή ανεξαρτησία, θα ενισχύει την ανταγωνιστικότητά μας και θα προωθεί την απανθρακοποίηση και την ενεργειακή μας ασφάλεια. Η δέσμη μέτρων για τα ευρωπαϊκά δίκτυα που πρότεινε σήμερα η Επιτροπή

⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια [COM(2025)79], σ. 1.

⁷ [Στατιστικές τιμών ηλεκτρικής ενέργειας — Statistics Explained — Eurostat](#).

⁸ [TYNDP 2024 / Infrastructure Gaps Report / Opportunities for a more efficient European power system by 2050](#) (ΔΠΑΔ 2024 / Έκθεση για τις ελλείψεις στις υποδομές / Ευκαιρίες για ένα αποδοτικότερο ευρωπαϊκό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2050).

⁹ [Στατιστικές τιμών ηλεκτρικής ενέργειας και θέρμανσης — Statistics Explained — Eurostat](#).

¹⁰ IMF Staff Background note on EU Energy Market Integration (Ενημερωτικό σημείωμα του ΔΝΤ σχετικά με την ενοποίηση της ενεργειακής αγοράς της ΕΕ), 17 Ιανουαρίου 2025, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5438-2025-INIT/en/pdf>, p. 5.

¹¹ [TYNDP 2024 / Infrastructure Gaps Report / Opportunities for a more efficient European power system by 2050](#) (ΔΠΑΔ 2024 / Έκθεση για τις ελλείψεις στις υποδομές / Ευκαιρίες για ένα αποδοτικότερο ευρωπαϊκό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2050).

αποσκοπεί ακριβώς σε αυτό. Συμπληρώνοντας τα μέτρα αυτά, η **πρωτοβουλία «Ενεργειακές λεωφόροι»**, η οποία δρομολογήθηκε το 2025 από την πρόεδρο von der Leyen στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης, επιδιώκει να επιταχύνει την πρόοδο σε κρίσιμα και επειγόντως αναγκαία έργα ενεργειακών υποδομών μέσω **άμεσης δράσης**, διασφαλίζοντας ότι μπορούμε να αξιοποιήσουμε πλήρως το δυναμικό του ενεργειακού μας συστήματος για να δώσουμε ισχύ σε μια πιο ανθεκτική, ανταγωνιστική και βιώσιμη Ευρώπη.

2. Αντιμετώπιση των διαρθρωτικών εμποδίων μέσω της δέσμης μέτρων για τα ευρωπαϊκά δίκτυα

A. Οικοδόμηση ενός ενοποιημένου ενεργειακού μέλλοντος: ενίσχυση του σχεδιασμού διασυνοριακών υποδομών σε επίπεδο ΕΕ και μεγιστοποίηση της χρήσης των υφιστάμενων υποδομών

Το ισχύον πλαίσιο σχεδιασμού δικτύων βάσει του κανονισμού ΔΕΔ-Ε έχει προωθήσει σημαντικά τον συντονισμό και την ανάπτυξη διασυνοριακών έργων ενεργειακών υποδομών. Από το 2014, 124 έργα κοινού ενδιαφέροντος (στο εξής: ΕΚΕ) και έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος (στο εξής: ΕΑΕ) έχουν λάβει στήριξη ύψους 8,4 δισ. EUR από τον ΜΣΕ, με την αποδέσμευση τουλάχιστον 15,8 δισ. EUR σε ιδιωτικές επενδύσεις¹². Ωστόσο, **είναι επιτακτική ανάγκη να αναληφθεί περαιτέρω δράση** για να διασφαλιστεί ο απρόσκοπτος συντονισμός σε εθνικό, περιφερειακό και ενωσιακό επίπεδο διακυβέρνησης και σε όλους τους τομείς, **ώστε να διασφαλιστεί ένα πλήρως βελτιστοποιημένο και διασυνδεδεμένο δίκτυο**.

Για την προώθηση των ανωτέρω, με βάση τις υφιστάμενες δομές, την πείρα που έχει αποκτηθεί μέχρι στιγμής και την ενισχυμένη περιφερειακή συνεργασία, πρέπει να μεταβούμε σε **ένα πλαίσιο σχεδιασμού διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών της ΕΕ** που θα επιτρέπει τον πιο συντονισμένο και αξιόπιστο προσδιορισμό των αναγκών και, ως εκ τούτου, θα διασφαλίζει την ευθυγράμμιση των έργων με τους τρέχοντες και τους μελλοντικούς ευρωπαϊκούς στόχους. Η δέσμη μέτρων στηρίζει επίσης ένα καλύτερα συνδεδεμένο ευρωπαϊκό ενεργειακό δίκτυο, ενισχύοντας τη στρατηγική αυτονομία, την ασφάλεια και την ανθεκτικότητα της Ευρώπης, προωθώντας **παράλληλα την ενισχυμένη συνεργασία με γείτονες εταίρους** από τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (στο εξής: ΕΟΧ), την Ενεργειακή Κοινότητα και την Ανατολική Εταιρική Σχέση και τη Νότια Γειτονία.

Μετά τη σημερινή προτεινόμενη δέσμη μέτρων, εντός 2 ετών από τη θέσπισή της, η **Επιτροπή θα εκπονήσει ένα ολοκληρωμένο κεντρικό σενάριο της ΕΕ** που θα συνάδει με τους στόχους της ΕΕ για την ενέργεια και το κλίμα και θα παρέχει ένα οικονομικά αποδοτικό, ανταγωνιστικό και ασφαλές σύστημα σε επίπεδο ΕΕ. Το κεντρικό σενάριο θα βασίζεται σε στοιχεία από τα κράτη μέλη και όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους, λαμβανομένων υπόψη των **συνεργειών μεταξύ των τομέων**. Με βάση τα ανωτέρω, **τα ΕΛΔΣΜ και το ΕΛΔΔΥ θα προσδιορίσουν στη συνέχεια τις ανάγκες σε υποδομές**.

¹² [CINEA Project Portfolio \(Χαρτοφυλάκιο έργων του CINEA\) - Καλώς ήρθατε | Sheet \(Δελτίο\) - Qlik Sense](#).

Επιπλέον, **απαιτείται ενισχυμένη ευρωπαϊκή παρέμβαση όταν έχει εντοπιστεί ανάγκη διασυνοριακής δυναμικότητας**, αλλά δεν έχουν υποβληθεί σχετικές προτάσεις έργων για την αντιμετώπισή της. Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να δρομολογήσει μια διαδικασία «κάλυψης κενών», με βάση την ισχυρή περιφερειακή συνεργασία, καλώντας τους διαχειριστές συστημάτων και, τελικά, τους φορείς υλοποίησης έργων να προτείνουν έργα για την αντιμετώπιση των μη καλυπτόμενων αναγκών.

Για να επιτευχθεί ένα ενοποιημένο σύστημα, είναι απαραίτητο να ενισχυθεί ο συντονισμός μεταξύ εθνικού και ευρωπαϊκού σχεδιασμού, καθώς τα εσωτερικά στοιχεία του δικτύου επηρεάζουν σημαντικά την ανάπτυξη διασυνοριακών υποδομών, η οποία με τη σειρά της επηρεάζει το διασυνοριακό εμπόριο. Ως εκ τούτου, ο **σχεδιασμός των δικτύων διανομής** πρέπει να είναι καλά συντονισμένος με τον σχεδιασμό σε επίπεδο μεταφοράς και θα πρέπει να εμπλέκει ενεργά τόσο το ευρύ κοινό όσο και τη βιομηχανία, ώστε τα μελλοντικά δίκτυα να είναι έτοιμα να καλύψουν την αυξανόμενη παραγωγή και ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας. Σε συνεργασία με όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους, η Επιτροπή θα συνεχίσει να προωθεί τις εργασίες αυτές στο πλαίσιο **του σχεδίου δράσης του 2023 για τα δίκτυα**¹³.

Εν τω μεταξύ, **η μεγιστοποίηση της χρήσης των υφιστάμενων υποδομών πριν από την πραγματοποίηση επενδύσεων σε νέα δυναμικότητα** είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη οικονομικά προσιτής και βιώσιμης ενεργειακής μετάβασης και τη διασφάλιση της ενεργειακής ασφάλειας. Σε συμφωνία με την αρχή της «προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση», πρέπει να δοθούν περαιτέρω **κίνητρα για μεγαλύτερη υιοθέτηση ευφών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, καινοτόμων και ψηφιακών τεχνολογιών και μέτρων αποδοτικότητας του δικτύου τόσο σε επίπεδο δικτύου όσο και σε επίπεδο χρηστών**, διασφαλίζοντας παράλληλα επαρκή δυναμικότητα δικτύου για την έγκαιρη κάλυψη της πρόσθετης ζήτησης. Για παράδειγμα, η χρήση τεχνολογιών ενίσχυσης του δικτύου μπορεί να αυξήσει τη συνολική δυναμικότητα του δικτύου στην Ευρώπη κατά 20 % έως 40 % έως το 2040 και να μειώσει το κόστος κατά 35 % σε σύγκριση με την παραδοσιακή επέκταση του δικτύου έως το 2040¹⁴. Στη δέσμη μέτρων για τα ευρωπαϊκά δίκτυα προτείνεται η **κατοχύρωση αυτών των αρχών στον σχεδιασμό δικτύων και η προώθηση σχετικών έργων** παράλληλα με την επέκταση των υλικών υποδομών. Στην πλατφόρμα Technopedia, που μόλις τέθηκε σε λειτουργία, παρουσιάζονται βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά τις τεχνολογίες ενίσχυσης του δικτύου και τις καινοτόμες τεχνολογίες¹⁵. Το επόμενο έτος, η Επιτροπή θα παρουσιάσει επίσης έναν στρατηγικό χάρτη πορείας για την ψηφιοποίηση και την ΤΝ στον τομέα της ενέργειας, συμβάλλοντας στην επέκταση των ευφών λύσεων σε όλα τα ευρωπαϊκά δίκτυα. Τα ψηφιακά εργαλεία μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της αυξημένης αστάθειας, ιδίως μέσω της ενσωμάτωσης της ανανεώσιμης ενέργειας. Επιπλέον, οι μεγάλες υποδομές δεδομένων και υπολογιστικού νέφους μπορούν να συμβάλουν στην

¹³ [Δίκτυα, ο κρίκος που λείπει — Σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα δίκτυα](#) [COM(2023) 757 final].

¹⁴ Έκθεση παρακολούθησης σχετικά με τις υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας του ACER για το 2024, [ACER_2024_Monitoring_Electricity_Infrastructure.pdf](#).

¹⁵ [TSO DSO Technopedia - Αρχική σελίδα](#).

ενίσχυση της σταθερότητας του δικτύου και, ως εκ τούτου, θα ληφθούν υπόψη κατά τη διαδικασία σχεδιασμού.

Επιπλέον, καθώς η πρόσβαση στα δίκτυα αρχίζει να αποτελεί πρόκληση σε ορισμένα κράτη μέλη, οι δημιουργικές λύσεις μπορούν να συμβάλουν στην απελευθέρωση δυναμικότητας και στη διαχείριση των σειρών αναμονής με αποτελεσματικό τρόπο. Οι **κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με αποδοτικές συνδέσεις με το δίκτυο** που εγκρίθηκαν σήμερα παρέχουν συστάσεις και ορθές πρακτικές που μπορούν να εφαρμόσουν τα κράτη μέλη και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές για την άμεση αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων και την αποτελεσματικότερη δυνατή χρήση των υφιστάμενων δικτύων. Στα ανωτέρω περιλαμβάνονται η εφαρμογή της αρχής της «εξυπηρέτησης κατά σειρά ετοιμότητας», διαφανή κριτήρια ωριμότητας για όλα τα αιτήματα σύνδεσης, ο καθορισμός σαφών οροσήμων για την ανάπτυξη έργων με τις σχετικές κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, καθώς και η τακτική παρακολούθηση και η εξάλειψη των σειρών αναμονής για σύνδεση.

Ως εκ τούτου, η δέσμη μέτρων για τα δίκτυα διαδραματίζει καίριο ρόλο στη διασφάλιση της σταθερότητας και της αποτελεσματικότητας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Ενισχύει την αποδοτική χρήση των υφιστάμενων υποδομών, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στο να καταστεί διαθέσιμο το 70 % της δυναμικότητας μεταφοράς για διαζωνικό εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας¹⁶. Επιπλέον, υποστηρίζει τη δέσμευσή μας για την επίτευξη του στόχου διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας της τάξης του 15 % έως το 2030, ενώ παράλληλα προετοιμάζει τις εργασίες για την αναθεώρηση του κανονισμού για τη διακυβέρνηση, ώστε να ευθυγραμμιστεί με τους φιλόδοξους στόχους μας για το κλίμα και την ενέργεια για την επόμενη δεκαετία.

B. Μετατροπή των σχεδίων σε δράση: επιτάχυνση της υλοποίησης έργων ενεργειακών υποδομών στην πράξη

Ο προσδιορισμός των αναγκών σε υποδομές και των έργων υποδομών αποτελεί μόνο το ήμισυ της διαδρομής. Ακόμη και όταν προσδιορίζονται τα έργα, η κατασκευή συχνά σταματά λόγω χρονοβόρων διαδικασιών αδειοδότησης, έλλειψης αποδοχής από το κοινό, εμποδίων χρηματοδότησης ή δυσκολιών στον επιμερισμό του κόστους μεταξύ των κρατών μελών. Όλα αυτά πρέπει να αντιμετωπιστούν με παράλληλη ενίσχυση της ασφάλειας και της ανθεκτικότητας των υποδομών μας έναντι τόσο εσκεμμένων όσο και τυχαίων διαταραχών.

Πρώτον, η αργή αδειοδότηση παραμένει ένα **από τα σημαντικότερα εμπόδια για την έγκαιρη ανάπτυξη ενεργειακών υποδομών και την παραγωγή ενέργειας στην ΕΕ**. Σύμφωνα με τον ACER, το 2023, το 26 % των ΕΚΕ ηλεκτρικής ενέργειας καθυστέρησε κατά μέσο όρο 12 μήνες, με την αδειοδότηση να αντιπροσωπεύει από μόνη της πάνω από το ήμισυ του συνολικού χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας¹⁷. Ομοίως, **τα χρονοδιαγράμματα αδειοδότησης διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών**

¹⁶ Όπως προβλέπεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η εν λόγω ελάχιστη δυναμικότητα θα επιτευχθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

¹⁷ [2023 ACER PCI Report.pdf](#).

μελών, καθώς για την αδειοδότηση των δικτύων μεταφοράς απαιτούνται κατά μέσο όρο 5 έτη¹⁸, για τα ΕΚΕ απαιτούνται κατά μέσο όρο 4,3 έτη¹⁹, για τα έργα ανανεώσιμης ενέργειας έως 9 έτη²⁰, για τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης 1 έως 7 έτη²¹ και για τους σταθμούς επαναφόρτισης έως 2 έτη²².

Το 2022 και το 2023 η ΕΕ έλαβε αξιοσημείωτα μέτρα για την επιτάχυνση της αδειοδότησης έργων ανανεώσιμης ενέργειας και υποδομών, μεταξύ άλλων μέσω του κανονισμού έκτακτης ανάγκης (σε ισχύ έως τον Ιούνιο του 2025) και της αναθεώρησης της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (στο εξής: οδηγία RED). Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν καθυστερήσεις, ιδίως όσον αφορά την ενσωμάτωση αυτόνομων σταθμών αποθήκευσης και φόρτισης. Επιπλέον, ενώ η εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση τόσο της προστασίας της βιοποικιλότητας όσο και της κοινωνικής αποδοχής των έργων, οι σημερινές λεπτομέρειες εφαρμογής της δεν αποτυπώνουν αποτελεσματικά την ιδιαιτερότητα των έργων με ελάχιστες περιβαλλοντικές επιπτώσεις και μπορούν να προκαλέσουν περιττές καθυστερήσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, η δέσμη μέτρων για τα ευρωπαϊκά δίκτυα, σε συντονισμό με το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για την προστασία του περιβάλλοντος, **θεσπίζει ένα πλαίσιο σε επίπεδο ΕΕ για την απλούστευση και την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης** για όλες τις υποδομές δικτύων, τα έργα ανανεώσιμης ενέργειας, τα έργα αποθήκευσης και τους σταθμούς επαναφόρτισης και ενισχύει περαιτέρω τις διατάξεις για τα ΕΚΕ/ΕΑΕ. Η απανθρακοποίηση είναι η πρώτη δράση που μπορεί να συμβάλει στη διαφύλαξη της φύσης και στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Οι εν λόγω εξορθολογισμένες διαδικασίες αδειοδότησης στοχεύουν στις περιπτώσεις στις οποίες, με βάση την εκτεταμένη πείρα από την εφαρμογή του ισχύοντος νομικού πλαισίου, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις είναι περιορισμένες· οι προτεινόμενες αλλαγές συμβάλλουν στην **επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της προστασίας της βιοποικιλότητας και της ταχείας ανάπτυξης ενός συστήματος καθαρής ενέργειας**. Τα ανωτέρω αποσκοπούν στην επίτευξη του στόχου του περιορισμού της διαδικασίας αδειοδότησης, ανάλογα με το είδος του έργου, σε έως δύο έτη στις περισσότερες περιπτώσεις, με ανώτατο όριο τα τρία έτη για τα πιο σύνθετα έργα.

Η συμμετοχή του κοινού στον σχεδιασμό και τη λειτουργία έργων είναι επίσης απαραίτητη για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και την επίτευξη των στόχων της ΕΕ και, ως εκ τούτου,

¹⁸ Έκθεση παρακολούθησης του ACER για το 2024, Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system (Ανάπτυξη υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας για τη στήριξη ενός ανταγωνιστικού και βιώσιμου ενεργειακού συστήματος), σ. 18.

¹⁹ <https://www.acer.europa.eu/media/charts/PCIs-and-PMIs-monitoring-2025>.

²⁰ Η τελική έκθεση είναι διαθέσιμη εδώ: [Technical support for RES policy development and implementation – Simplification of permission and administrative procedures for RES installations \(Τεχνική στήριξη για την ανάπτυξη και εφαρμογή της πολιτικής για τις ΑΠΕ – Απλούστευση αδειοδότησης και διοικητικών διαδικασιών για εγκαταστάσεις ΑΠΕ\) \(«RES Simplify»\) - Υπηρεσία εκδόσεων της ΕΕ](#).

²¹ Fraunhofer Institute for Systems and Innovation Research ISI, et al., [Study on energy storage](#), 2023.

²² Πληροφορίες που συλλέγονται από οργανισμούς φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, ιδίως τους ChargeUp Europe, Ionity και Milence.

την ελαχιστοποίηση των μακροχρόνιων δικαστικών προσφυγών²³. Βάσει της δέσμης μέτρων για τα δίκτυα απαιτείται **τα έργα ανανεώσιμης ενέργειας άνω των 10 MW να αναδιανέμουν τα οφέλη στον τοπικό πληθυσμό, πέραν των ενεργειακών κοινοτήτων**. Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα σε ανεξάρτητους φορείς διευκόλυνσης να στηρίζουν τον διάλογο και τη διαμεσολάβηση σε πρώιμο στάδιο, με αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση του κινδύνου δικαστικών προσφυγών και την προώθηση της συνεργατικής ανάπτυξης. Για την αντιμετώπιση των ανησυχιών σχετικά με την αποδοχή από το κοινό, η Επιτροπή θα προσφέρει επίσης μια πρακτική **εργαλειοθήκη για τη συμπερίληψη του ευρέος κοινού το πρώτο τρίμηνο του 2026**, η οποία θα διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και την ανάπτυξη ικανοτήτων σχετικά με τον τρόπο συμμετοχής των πολιτών και των τοπικών αρχών και θα προωθήσει τον επιμερισμό των οφελών από τα έργα ανανεώσιμης ενέργειας²⁴.

Μια δεύτερη πρόκληση προέρχεται από την αυξανόμενη ζήτηση για ενεργειακές υποδομές, η οποία ασκεί σημαντική πίεση στις **αλυσίδες εφοδιασμού, στη διαθεσιμότητα εργατικού δυναμικού και στις δεξιότητες**, ενώ τα εμπόδια στην παραγωγή περιορίζουν όλο και περισσότερο την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας. Μολονότι στην Ευρώπη εδρεύουν κορυφαίοι κατασκευαστές τεχνολογίας δικτύου, η τρέχουσα παραγωγική ικανότητα σε ορισμένα τμήματα δεν επαρκεί για την κάλυψη της ζήτησης²⁵ και ο **τομέας πρέπει να επεκταθεί ώστε να συμβαδίζει με τη ζήτηση**.

Όπως επισημαίνεται στις κατευθυντήριες γραμμές για τις αποδοτικές συνδέσεις με το δίκτυο, η **ορατότητα της ζήτησης είναι απαραίτητη για την καθοδήγηση των επενδυτικών αποφάσεων του κλάδου**. Για να συμβάλει στην αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τον φορέα ΔΣΔ της ΕΕ για τη δημιουργία, **έως το φόρουμ του 2026 για τις ενεργειακές υποδομές, μιας πλατφόρμας για τον σχεδιασμό του δικτύου διανομής της ΕΕ**, η οποία θα εξασφαλίζει την ορατότητα σε επίπεδο διανομής σχετικά με τα μελλοντικά σχέδια και τις σχετικές κατασκευαστικές ανάγκες σε όλα τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή προωθεί ενεργά σειρά μέτρων για τη μείωση των πιέσεων στις αλυσίδες εφοδιασμού, ιδίως με την ενίσχυση των εργασιών της, οι οποίες ξεκίνησαν στο πλαίσιο της δράσης 13 του σχεδίου δράσης για τα δίκτυα, με σκοπό τον εξορθολογισμό και την εναρμόνιση των **κοινών τεχνολογικών προδιαγραφών και τεχνικών απαιτήσεων** και τη βελτίωση της διαλειτουργικότητας των συστημάτων HVDC. Ο **εκσυγχρονισμός του ευρωπαϊκού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις** που ανακοινώθηκε για το επόμενο έτος, θα είναι επίσης καίριας σημασίας για την περαιτέρω προώθηση του στόχου της στήριξης της μεταποιητικής μας βάσης, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών δικτύων που κατασκευάζονται στην Ευρώπη.

²³ Σχετικά παραδείγματα ορθών πρακτικών διατίθενται στο έγγραφο SWD (2024) 124 final — Guidance to Member States on good practices to speed up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects (Έγγραφο καθοδήγησης προς τα κράτη μέλη σχετικά με ορθές πρακτικές για την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμης ενέργειας και συναφών υποδομών).

²⁴ Όπως το Σύμφωνο των Δημάρχων, το Σύμφωνο συνεργασίας και η πρωτοβουλία «Fast & Fair Renewables and Grids».

²⁵ Για παράδειγμα, οι τιμές και οι χρόνοι παράδοσης για νέους μετασχηματιστές και καλώδια σχεδόν διπλασιάστηκαν το 2025 σε σύγκριση με την περίοδο 2021-2022 (πηγή: [Building the future transmission grid – Strategies to navigate supply chain challenges](#) (Δημιουργία του μελλοντικού δικτύου μεταφοράς — Στρατηγικές για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της αλυσίδας εφοδιασμού)· IEA, Φεβρουάριος 2025).

Τρίτον, **απαιτείται κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων** για να διασφαλιστεί η **οικονομικά προσιτή ανάπτυξη του δικτύου**. Δεδομένου ότι οι υποδομές δικτύων χρηματοδοτούνται σε μεγάλο βαθμό μέσω τιμολογίων, η κάλυψη των σημαντικών επενδύσεων που απαιτούνται (1,2 τρις. EUR έως το 2040 για τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων 730 δισ. EUR μόνο για τα δίκτυα διανομής και 240 δισ. EUR για τα δίκτυα υδρογόνου²⁶) αποτελεί πρόκληση. Η εξάρτηση από το ισχύον πλαίσιο μπορεί να οδηγήσει σε υψηλότερες τιμές για τους καταναλωτές, καθιστώντας αναγκαία τη δράση της ΕΕ στον τομέα αυτό.

Ως εκ τούτου, πρέπει να εξασφαλίσουμε τέλη δικτύου που θα είναι ανθεκτικά στις μελλοντικές εξελίξεις²⁷, **διερευνώντας πρόσθετους τρόπους χρηματοδότησης των υποδομών**, όπου χρειάζεται, μεταξύ άλλων διά της υποχρέωσης της χρήσης μέρους του **εισοδήματος συμφόρησης για επενδύσεις σε γραμμές διασύνδεσης που περιλαμβάνονται στον κατάλογο ΕΚΕ/ΕΑΕ**. Επιπλέον, καθώς οι διασυνοριακές ενεργειακές υποδομές ενοποιούνται όλο και περισσότερο, **περισσότερα έργα αποφέρουν οφέλη πέραν των επικρατειών στις οποίες κατασκευάζονται**. Το γεγονός αυτό καθιστά τον δίκαιο και διαφανή επιμερισμό του κόστους απαραίτητο για την αποφυγή δυσανάλογων επιβαρύνσεων για τους τοπικούς καταναλωτές. Για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, η δέσμη μέτρων για τα ευρωπαϊκά δίκτυα έχει ως στόχο να διασφαλίσει μεγαλύτερη διαφάνεια, βεβαιότητα και δικαιοσύνη στον τρόπο με τον οποίο εκτιμώνται και επιμερίζονται το κόστος και τα οφέλη και να **καταστήσει δυνατή την ομαδοποίηση των ΕΚΕ ή των ΕΑΕ**, προκειμένου να διευκολυνθούν οι συζητήσεις για τον επιμερισμό του κόστους. Η ομαδοποίηση μπορεί επίσης να διευκολύνει τη χρηματοδότηση, για παράδειγμα μέσω της δημιουργίας φορέων ειδικού σκοπού και, ως εκ τούτου, της προσέλκυσης πρόσθετων επενδύσεων.

Η Ευρώπη αυξάνει τη χρηματοδοτική στήριξη για ενεργειακές υποδομές. Η πρόσφατα εκδοθείσα νομοθεσία για την ενδιάμεση επανεξέταση της πολιτικής συνοχής επιτρέπει στις εθνικές και περιφερειακές αρχές να ανακατανεύρουν τη χρηματοδότηση της περιόδου 2021-2027 σε βασικές προτεραιότητες, όπως η ενεργειακή μετάβαση²⁸. Επιπλέον, η πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο **πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο**²⁹ περιλαμβάνει σημαντική

²⁶ Artelys, LBST, Trinomics, Finesso, A. et al., [Investment needs of European energy infrastructure to enable a decarbonised economy](#), 2025.

²⁷ https://energy.ec.europa.eu/publications/communication-future-proof-network-charges-reduced-energy-system-costs_el.

²⁸ Η στήριξη μπορεί να διατεθεί για την ανάπτυξη διασυνοριακών γραμμών διασύνδεσης ενέργειας, την επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως η ηλιακή και η αιολική ενέργεια, την ανάπτυξη υποδομών επαναφόρτισης και την αναβάθμιση των δικτύων διανομής ενέργειας για την αποτελεσματική διαχείριση των διακυμάνσεων του εφοδιασμού.

²⁹ Η ΕΕ παρέχει επί του παρόντος σημαντική στήριξη μέσω, μεταξύ άλλων, του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, των ταμείων συνοχής ή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, ο προϋπολογισμός του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» για τον τομέα της ενέργειας (στο εξής: ΜΣΕ-Ε) θα αυξηθεί σημαντικά, από 5,84 δισ. EUR για την περίοδο 2021-2027 σε 29,91 δισ. EUR για την περίοδο 2028-2034. Το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας** θα παράσχει ενοποιημένη ροή χρηματοδότησης (234,3 δισ. EUR) με ειδική χρηματοδότηση (26,2 δισ. EUR) για την επέκταση και την ανάπτυξη τεχνολογιών απανθρακοποίησης και καθαρής μετάβασης, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών. Τα **σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης** (865 δισ. EUR) θα συγκεντρώσουν επενδύσεις και

ενίσχυση του **μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη»**. Ωστόσο, η ενωσιακή χρηματοδότηση δεν αρκεί από μόνη της για να καλύψει τις τεράστιες επενδυτικές μας ανάγκες. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ πρέπει να διαδραματίσει ισχυρότερο ρόλο στην ελαχιστοποίηση των κινδύνων των ιδιωτικών επενδύσεων και στην αποδέσμευση χρηματοδότησης από θεσμικούς επενδυτές. Η επικείμενη **στρατηγική για τις επενδύσεις σε καθαρή ενέργεια** θα περιλαμβάνει προτάσεις για συγκεκριμένες δράσεις με σκοπό την προσέλκυση και τη διασφάλιση ενισχυμένης στήριξης από **επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα**, μεταξύ άλλων με τη στήριξη της ΕΤΕ, βασικού εταίρου για την επιτάχυνση της ανάπτυξης του δικτύου.

Όσον αφορά το **υδρογόνο**, η ανάπτυξη έργων παραμένει αργή λόγω της περιορισμένης δυνατότητας τραπεζικής χρηματοδότησης και των υψηλών κινδύνων σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα. Για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, η **Επιτροπή θα αξιολογήσει και, κατά περίπτωση, θα στηρίζει την εφαρμογή πιθανών λύσεων**, όπως οι συμβάσεις επί διαφοράς ή ο διασυνοριακός συντονισμός ρυθμιστικών εργαλείων, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο **των περιφερειακών ομάδων υψηλού επιπέδου**, για τη διασφάλιση **συντονισμένης προόδου και τη συμβολή στην κάλυψη των κενών χρηματοδότησης**.

Τέταρτον, **η ενίσχυση της ασφάλειας και της ανθεκτικότητας των ενεργειακών μας υποδομών** είναι ζωτικής σημασίας στο σημερινό γεωπολιτικό πλαίσιο και υπό το πρίσμα των αυξανόμενων κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα. Τα πρόσφατα περιστατικά στη Βαλτική Θάλασσα, συμπεριλαμβανομένων των ζημιών στον αγωγό Balticconnector και στη ζεύξη Estlink 2, αναδεικνύουν τα τρωτά σημεία των διασυνοριακών ενεργειακών πάγιων στοιχείων, ενώ τα συμβάντα που σχετίζονται με το κλίμα και οι τυχαίες διαταραχές εξακολουθούν να αποτελούν σημαντικούς κινδύνους για την ασφάλεια του εφοδιασμού μας.

Για τη διασφάλιση της ενεργειακής ανεξαρτησίας της ΕΕ, η δέσμη μέτρων για τα δίκτυα ενσωματώνει εξ αρχής ζητήματα υλικής ασφάλειας και κυβερνοασφάλειας στον σχεδιασμό διασυνοριακών έργων, προωθώντας την ανθεκτικότητα και την ασφάλεια ήδη από τον σχεδιασμό για τις νέες υποδομές, ενισχύει τη διαφάνεια όσον αφορά την ιδιοκτησία για την αποφυγή της εξάρτησης από ξένες οντότητες υψηλού κινδύνου και διασφαλίζει ότι οι υφιστάμενες βελτιώσεις της υλικής ασφάλειας και της κυβερνοασφάλειας των υποδομών και της ανθεκτικότητας των υποδομών είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τον ΜΣΕ, αποτρέποντας παράλληλα επικαλύψεις με άλλη χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ. Επιπλέον, με βάση το σχέδιο δράσης για την ασφάλεια των καλωδίων, η Επιτροπή θα συνεχίσει τις εργασίες της μέσω περιφερειακών κόμβων καλωδίων και θα ενισχύσει την εφαρμογή της εργαλειοθήκης για την ασφάλεια των καλωδίων³⁰.

3. Οκτώ προτεραιότητες για την ενεργειακή ραχοκοκαλιά της Ευρώπης: η πρωτοβουλία για τις ενεργειακές λεωφόρους

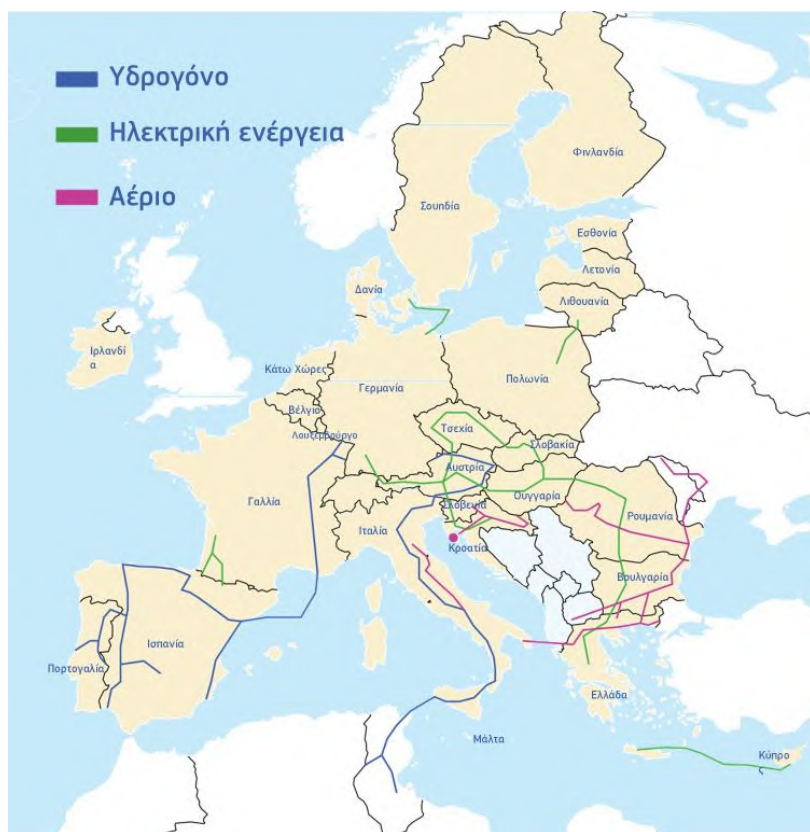
μεταρρυθμίσεις στον τομέα της καθαρής ενέργειας και θα στηρίζουν την εφαρμογή των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα.

³⁰ Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ασφάλεια των καλωδίων [JOIN(2025) 9 final], eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025JC0009.

Στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης στις 10 Σεπτεμβρίου 2025, η πρόεδρος von der Leyen ανακοίνωσε οκτώ «**ενεργειακές λεωφόρους**». Με βάση τα υφιστάμενα ΕΚΕ και ΕΑΕ στο πλαίσιο ΔΕΔ-Ε, καθώς και τα εμβληματικά έργα που αναφέρονται στο σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια, οι ενεργειακές λεωφόροι αντιμετωπίζουν τις **πλέον επείγουσες ανάγκες για ενεργειακές υποδομές που απαιτούν ιδιαίτερη πρόσθετη βραχυπρόθεσμη στήριξη και δέσμευση για την υλοποίησή τους με σκοπό την αντιμετώπιση των σημείων συμφόρησης που εμποδίζουν την πρόοδο**³¹.

Οι ενεργειακές λεωφόροι θα ενισχύσουν την ενεργειακή ασφάλεια, θα μειώσουν την εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, θα ενσωματώσουν περισσότερες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στο δίκτυο, θα προωθήσουν τον εξηλεκτρισμό, θα μειώσουν τις τιμές της ενέργειας, θα επιταχύνουν την εφαρμογή του REPowerEU και θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να προσαρμοστούν στη σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών ρωσικών ορυκτών καυσίμων. Πολλές από τις ενεργειακές λεωφόρους διαθέτουν καθεστώς ΕΚΕ ή ΕΑΕ στον δεύτερο ενωσιακό κατάλογο ΕΚΕ και ΕΑΕ που δημοσιεύτηκε την 1η Δεκεμβρίου 2025, ο οποίος περιλαμβάνει 235 διασυνοριακά έργα ενεργειακών υποδομών εντός της ΕΕ και με εταίρους από τρίτες χώρες, όπως τα Celtic Interconnector, Black Sea Interconnection Cable και Estlink 3. Στο πλαίσιο ΔΕΔ-Ε, όλα τα ΕΚΕ και τα ΕΑΕ που περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο επωφελούνται από διάφορα πλεονεκτήματα, συμπεριλαμβανομένων του καθεστώτος προτεραιότητας και των εξορθολογισμένων διαδικασιών αδειοδότησης, καθώς και της επιλεξιμότητας για υποβολή αίτησης χρηματοδοτικής συνδρομής στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη».

³¹ [Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός σχετικά με τον δεύτερο ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού και αμοιβαίου ενδιαφέροντος και το παράρτημά του — Ενέργεια.](#)

Εικόνα 1: Χάρτης των οκτώ ενεργειακών λεωφόρων

1. Pyrenean crossing 1 και Pyrenean crossing 2 [Καλύτερη ενσωμάτωση της Ιβηρικής Χερσονήσου με γραμμές ηλεκτρικής διασύνδεσης μέσω των Πυρηναίων με τη Γαλλία]
2. Great Sea Interconnector [Σύνδεση της Κύπρου με την ηπειρωτική Ευρώπη για τον τερματισμό της απομόνωσης της όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια]
3. Harmony Link [Ενίσχυση των συνδέσεων ηλεκτρικής ενέργειας με τα κράτη της Βαλτικής]
4. TransBalkan Pipeline (TBP) αντίστροφης ροής [Βελτίωση του ενεργειακού εφοδιασμού στην περιοχή των Βαλκανίων και στα ανατολικά γειτονικά κράτη]
5. Ενεργειακή νήσος Bornholm [Μετατροπή της Βαλτικής Θάλασσας σε υπεράκτιο κόμβο διασύνδεσης]
6. Βελτίωση της σταθερότητας των τιμών και της ενεργειακής ασφάλειας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη
7. Διάδρομος SouthH2 [Ο νότιος διάδρομος υδρογόνου]
8. Νοτιοδυτικός διάδρομος υδρογόνου από την Πορτογαλία στη Γερμανία

Η Επιτροπή δεσμεύεται να επιταχύνει αμέσως **τις ενεργειακές λεωφόρους μέσω ενισχυμένου πολιτικού συντονισμού**, αξιοποιώντας τις περιφερειακές ομάδες υψηλού επιπέδου, ενεργοποιώντας τη στήριξη των Ευρωπαίων συντονιστών, κατά περίπτωση, και σε στενή συνεργασία με την ειδική ομάδα για την Ενεργειακή Ένωση, επεκτείνοντας την εμβέλεια πέραν των κρατών μελών της ΕΕ, όπου απαιτείται. Σε κάθε έργο θα δοθεί προτεραιότητα σε επίπεδο ΕΕ και η Επιτροπή θα στηρίζει τα κράτη μέλη ώστε να τους δοθεί η **ίδια προτεραιότητα σε εθνικό επίπεδο**.

Για να διασφαλιστεί η **αποτελεσματική διασυνοριακή συνεργασία στον τομέα της αδειοδότησης**, η Επιτροπή θα επικεντρωθεί σε προσδιορισμένα έργα προτεραιότητας

γραμμών διασύνδεσης, ενισχύοντας τη στήριξή της προς τα κράτη μέλη για τον προσδιορισμό κοινών διαδικασιών για μια αποτελεσματική και αποδοτική διαδικασία αδειοδότησης με την υποστήριξη Ευρωπαϊού συντονιστή, κατά περίπτωση. Με βάση την εμπειρία αυτή από τον στενότερο συντονισμό των διαδικασιών χορήγησης αδειών, η Επιτροπή μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο ανάληψης περαιτέρω δράσης. Επιπλέον, για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών αδειοδότησης και την ψηφιοποίηση των διαδικασιών χορήγησης αδειών ανανεώσιμης ενέργειας, η Επιτροπή θα παράσχει στήριξη στα κράτη μέλη μέσω ειδικών δράσεων που θα συμπληρώνουν το κανονιστικό πλαίσιο αδειοδότησης. Στην εν λόγω στήριξη θα περιλαμβάνεται η αξιοποίηση εργαλείων όπως το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης και η διερεύνηση της δημιουργίας πιλοτικού μηχανισμού για την αδειοδότηση μέσω υφιστάμενων συμβουλευτικών μηχανισμών για την ενίσχυση της ανάπτυξης ικανοτήτων και της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις σχετικά με την αδειοδότηση. Η Επιτροπή θα προωθήσει επίσης την ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με τις δυνατότητες χρηματοδότησης και την ανάπτυξη νέων ψηφιακών πλατφορμών για την αδειοδότηση μέσω της ομάδας εμπειρογνομόνων για την αδειοδότηση.

Ορισμένα έργα αναγνωρίζονται ήδη ως σημαντικά έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (στο εξής: ΣΕΚΕΕ), γεγονός που αποφέρει πρόσθετα οφέλη όσον αφορά τη χρηματοδότηση και τον συντονισμό. Ομοίως, οι λεωφόροι Pyrenean crossing 1 και Pyrenean crossing 2, ο νοτιοδυτικός διάδρομος υδρογόνου και η λεωφόρος της Νοτιοανατολικής Ευρώπης θα χαρακτηριστούν πιλοτικά έργα στο πλαίσιο του **εργαλείου συντονισμού της ανταγωνιστικότητας**, γεγονός που θα τους επιτρέψει να επωφεληθούν από την προσέγγιση του εργαλείου στο επίπεδο του συνόλου της διοίκησης και από την ειδική ικανότητα αντιμετώπισης οριζόντιων ζητημάτων. Οι δράσεις προτεραιότητας που θα θεσπιστούν στο πλαίσιο του εργαλείου συντονισμού της ανταγωνιστικότητας θα υλοποιηθούν σε συνδυασμό με τις προσπάθειες των αντίστοιχων ομάδων ή φόρουμ υψηλού επιπέδου και θα αντικατοπτρίζουν τις αντίστοιχες ανάγκες κάθε λεωφόρου, όπως η βελτίωση της ευελιξίας του ενεργειακού συστήματος και η αντιμετώπιση ζητημάτων των αλυσίδων εφοδιασμού ή χρηματοδοτικών προκλήσεων.

Επιπλέον, για τις λεωφόρους των περιοχών της Βαλτικής και της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης έχουν πρόσφατα οριστεί Ευρωπαίοι συντονιστές στο πλαίσιο ΔΕΔ-E³², ώστε να διευκολυνθεί η έγκαιρη υλοποίηση των έργων με την προώθηση του διασυνοριακού διαλόγου, τη στήριξη της αδειοδότησης και της χρηματοδότησης, τη διασφάλιση της στήριξης των κρατών μελών και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο και τα εμπόδια. **Η Επιτροπή θα ενισχύσει επίσης τις υφιστάμενες δομές και θα εξασφαλίσει ειδικούς πόρους** για την επίτευξη αυξημένης και συνεχούς εστίασης στην

³² [New European coordinator appointed to oversee completion of Baltic synchronisation energy project \(Διορισμός νέου Ευρωπαϊού συντονιστή για την επίβλεψη της ολοκλήρωσης του ενεργειακού έργου συγχρονισμού της Βαλτικής\) - Ευρωπαϊκή Επιτροπή.](#)
[New European coordinator appointed for the Central and South-East European energy interconnectivity \(Διορισμός νέου Ευρωπαϊού συντονιστή για την ενεργειακή διασυνδεσιμότητα της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης\).](#)

υλοποίηση των οκτώ ενεργειακών λεωφόρων, σε στενή συνεργασία με τους Ευρωπαίους συντονιστές, κατά περίπτωση.

Η Επιτροπή θα συνεργαστεί ενεργά με όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη αξιοποιώντας πλήρως την ανωτέρω εργαλειοθήκη προκειμένου να διασφαλίσει την επιτυχή υλοποίηση των ενεργειακών λεωφόρων. Θα παρέχονται τακτικές επικαιροποιήσεις για την πρόοδο των εργασιών στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ώστε να διασφαλίζεται η πολιτική δέσμευση και, παράλληλα, η διαφάνεια και η λογοδοσία.

Παράρτημα: Πρόσθετη βραχυπρόθεσμη στοχευμένη δράση για καθεμία από τις ενεργειακές λεωφόρους

Εκτός από την οριζόντια στήριξη που παρουσιάζεται ανωτέρω, η Επιτροπή θα υλοποιήσει **στοχευμένες βραχυπρόθεσμες δράσεις για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων για καθεμία από τις λεωφόρους**, ώστε να διασφαλιστεί η επίτευξη απτής προόδου και παραδοτέων εντός των επόμενων 6-9 μηνών.

1. Pyrenean crossing 1 και Pyrenean crossing 2 [Διασυνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας στα Πυρηναία για την καλύτερη ενσωμάτωση της Ιβηρικής Χερσονήσου]

Η Ιβηρική Χερσόνησος παραμένει ανεπαρκώς συνδεδεμένη με την υπόλοιπη αγορά ενέργειας της ΕΕ, με την τρέχουσα διασυννοριακή δυναμικότητα μεταξύ Γαλλίας και Ισπανίας να περιορίζεται στα 2,5 GW. Το γεγονός αυτό εμποδίζει την ενοποίηση της αγοράς, οδηγεί σε επίμονες διαφορές τιμών και περιορίζει την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Εκτός από το υπό κατασκευή έργο της γραμμής διασύνδεσης του Βισκαϊκού Κόλπου, στόχος των εν λόγω δύο πρόσθετων έργων στα Πυρηναία είναι η **αύξηση της συνολικής δυναμικότητας διασύνδεσης σε 8 GW έως το 2040**, η ενίσχυση της ανθεκτικότητας του συστήματος και η μείωση του περιορισμού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Τα δύο έργα διασύνδεσης των Πυρηναίων **επιβεβαιώθηκαν εκ νέου στον τρέχοντα κατάλογο ΕΚΕ/ΕΑΕ** ως έργα προτεραιότητας για την αντιμετώπιση αυτού του σημείου συμφόρησης. Τον Μάιο του 2025, το έργο Navarra (ES) — Landes (FR) έλαβε επιχορήγηση ύψους 11,1 εκατ. EUR από τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» για προπαρασκευαστικές μελέτες. Παρά τη στρατηγική σημασία τους, η πρόοδος είναι σχετικά αργή, καθώς απαιτούνται περαιτέρω εργασίες για τις εσωτερικές ενισχύσεις και την αποσαφήνιση της προσέγγισης χρηματοδότησης.

Βραχυπρόθεσμες δράσεις: Η Επιτροπή θα καταβάλει προσπάθειες για να διευκολύνει μια κοινή πολιτική δήλωση κατά την επόμενη υπουργική σύνοδο της ομάδας υψηλού επιπέδου για τη Νοτιοδυτική Ευρώπη (πρώτο τρίμηνο του 2026), με στόχο την επιβεβαίωση της **έναρξης υλοποίησης τουλάχιστον ενός από τα έργα** και την αντιμετώπιση των αναγκαίων ενισχύσεων του εσωτερικού δικτύου.

2. Great Sea Interconnector [Διασύνδεση ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου με την ηπειρωτική Ευρώπη για τον τερματισμό της απομόνωσης της όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια]

Η Κύπρος είναι το τελευταίο κράτος μέλος της ΕΕ που δεν είναι συνδεδεμένο με το ευρωπαϊκό δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας³³, γεγονός που περιορίζει την ενσωμάτωσή της στην εσωτερική αγορά ενέργειας και περιορίζει τις ευκαιρίες για ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ο σχεδιαζόμενος αγωγός διασύνδεσης Great Sea Interconnector μεταξύ

³³ Η Ιρλανδία θα συνδεθεί άμεσα με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ μέσω του εξελισσόμενου έργου Celtic Interconnector μεταξύ Ιρλανδίας και Γαλλίας.

Ελλάδας και Κύπρου θα καλύψει αυτό το κενό, θέτοντας τέλος στην απομόνωση της Κύπρου όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια, στηρίζοντας την απανθρακοποίηση της Κύπρου και ενισχύοντας την ανθεκτικότητα του ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος. Επίσης, θα διευκολύνει τη μεγαλύτερη ενσωμάτωση της ανανεώσιμης ενέργειας στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου.

Το έργο, το οποίο επιβεβαιώθηκε εκ νέου στον τρέχοντα κατάλογο ΕΚΕ/ΕΑΕ, θα είναι το μεγαλύτερο υποβρύχιο ηλεκτρικό καλώδιο στον κόσμο, μήκους σχεδόν 900 km. Έχει υποστηριχθεί από επιχορηγήσεις του ΜΣΕ, συμπεριλαμβανομένων 2,3 εκατ. EUR για μελέτες σκοπιμότητας και 658 εκατ. EUR για εργασίες κατασκευής του τμήματος μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου. Τον Μάιο του 2025 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες για το υποθαλάσσιο καλώδιο που συνδέει την ηπειρωτική Ελλάδα με την Κρήτη, ένα βασικό βήμα προς την πλήρη διασύνδεση.

Η πρόοδος του έργου παρεμποδίστηκε από ένα σύνθετο γεωπολιτικό πλαίσιο, με πιθανές επιπτώσεις στα χρονοδιαγράμματα και το κόστος. Η στρατηγική αξία της εν λόγω διασύνδεσης αναδεικνύει τη σημασία του ισχυρού συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων και τη διασφάλιση της ολοκλήρωσης του έργου.

Βραχυπρόθεσμες δράσεις: Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρέχει ισχυρή πολιτική και τεχνική στήριξη στο έργο ύψιστης στρατηγικής σημασίας σε στενή συνεργασία με την επικείμενη κυπριακή προεδρία του Συμβουλίου το 2026, μεταξύ άλλων μέσω ειδικών εκδηλώσεων και συζητήσεων υψηλού επιπέδου, καθώς και με πρόσθετη δέσμευση για την αντιμετώπιση των γεωπολιτικών πτυχών.

3. Harmony Link [Ενίσχυση της διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας των κρατών της Βαλτικής ώστε να ενισχυθούν τα οφέλη για την ασφάλεια από την ανεξαρτησία τους από τη Ρωσία]

Στις 9 Φεβρουαρίου 2025 τα τρία κράτη της Βαλτικής συγχρόνισαν επιτυχώς τα συστήματά τους ηλεκτρικής ενέργειας με την ηπειρωτική Ευρώπη, ένα ορόσημο για την ευρωπαϊκή ενεργειακή ασφάλεια. Μια βασική εναπομένουσα επένδυση στο πλαίσιο του ΕΚΕ συγχρονισμού της Βαλτικής είναι η **η γραμμή διασύνδεσης Harmony Link μεταξύ Λιθουανίας και Πολωνίας**, με την οποία θα ολοκληρωθεί η πλήρης ενοποίηση των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας της Βαλτικής. Ο πρόσφατος διορισμός Ευρωπαίου συντονιστή για την ολοκλήρωση αυτού του έργου αναμένεται να στηρίξει την ταχεία υλοποίηση.

Μόλις ολοκληρωθεί, η γραμμή διασύνδεσης Harmony Link θα ενισχύσει την ενοποίηση των αγορών, καθώς θα καταστήσει εφικτό το εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της Πολωνίας και θα προωθήσει τον ανταγωνισμό που μπορεί να μειώσει τις τιμές για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις στην περιοχή. Επίσης, θα διευκολύνει την ενσωμάτωση της ανανεώσιμης ενέργειας. Η γραμμή διασύνδεσης Harmony Link θα ενισχύσει επίσης σημαντικά την ενεργειακή ασφάλεια στα κράτη της Βαλτικής. Σήμερα, η γραμμή διασύνδεσης LitPol Link είναι η μόνη σύνδεση μεταξύ της Βαλτικής και της ηπειρωτικής Ευρώπης και η διακοπή λειτουργίας θα είχε σοβαρές συνέπειες για το ενεργειακό σύστημα της Βαλτικής.

Βραχυπρόθεσμες δράσεις: Η Επιτροπή θα στηρίζει την έγκαιρη υλοποίηση αυτού του έργου μέσω ενισχυμένης περιφερειακής συνεργασίας και θα ελέγξει την πρόοδο σε υπουργικό επίπεδο κατά την επόμενη συνεδρίαση υψηλού επιπέδου του BEMIP το 2026, μετά την υπογραφή του επικαιροποιημένου μνημονίου συνεννόησης για το BEMIP πέρυσι και θα διασφαλίσει ότι η έγκριση του νέου σχεδίου δράσης της ομάδας υψηλού επιπέδου BEMIP δίνει προτεραιότητα στην υλοποίηση της εν λόγω λεωφόρου.

4. TransBalkan Pipeline (TBP) αντίστροφης ροής [Ανθεκτικότητα του ενεργειακού εφοδιασμού στην περιοχή των Βαλκανίων και στην ανατολική γειτονιά μας]

Το έργο **Trans-Balkan Pipeline (TBP) αντίστροφης ροής** δεν αποτελεί έργο επέκτασης της δυναμικότητας, αλλά συντονισμένη προσπάθεια στην περιοχή της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης **ώστε να καταστεί δυνατή η μεγιστοποίηση της χρήσης της υφιστάμενης δυναμικότητας μεταφοράς φυσικού αερίου προς την αντίστροφη κατεύθυνση, από τον Νότο προς τον Βορρά**. Η λειτουργία αυτή είναι καίριας σημασίας για τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού με φυσικό αέριο στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και για τον τερματισμό των ρωσικών εισαγωγών.

Ο αγωγός TBP, με σημαντική δυναμικότητα μεταφοράς, μπορεί να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην περιφερειακή διαφοροποίηση και στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU. Το δυναμικό αυτό θα αυξηθεί περαιτέρω από το 2027, όταν αναμένεται να ξεκινήσει η λειτουργία του κοιτάσματος αερίου στο Neptun Deep της Ρουμανίας. Η πλήρης λειτουργία του TBP από Νότο προς Βορρά, σε συνδυασμό με τη διαφοροποίηση των πηγών, θα ενισχύσει το εμπόριο, τον ανταγωνισμό και τη ρευστότητα της αγοράς στην περιοχή χωρίς την ανάγκη για δαπανηρές νέες υποδομές.

Παρά τις δυνατότητες αυτές, **οι υφιστάμενοι κανονιστικοί φραγμοί και φραγμοί της αγοράς σε αρκετά κράτη μέλη κατά μήκος του αγωγού δημιουργούν εμπόδια στη χρήση και την εμπορική βιωσιμότητα του TBP**. Ο πρόσφατος διορισμός Ευρωπαίου συντονιστή για την περιοχή CESEC θα ενισχύσει τη στήριξη της ΕΕ για την άρση αυτών των εμποδίων.

Βραχυπρόθεσμες δράσεις: Η Επιτροπή θα εντείνει τον συντονισμό στο πλαίσιο της ομάδας υψηλού επιπέδου CESEC με όλες τις ενδιαφερόμενες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Μολδαβίας και της Ουκρανίας, με σκοπό **την αύξηση της εμπορικής ελκυστικότητας του αγωγού το συντομότερο δυνατόν**, διασφαλίζοντας παράλληλα τη μακροπρόθεσμη συμμόρφωση με το ενεργειακό κεκτημένο της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα στηρίζει περαιτέρω το έργο της ομάδας υψηλού επιπέδου CESEC για την εναρμόνιση της ποιότητας του αερίου και **την άρση των εμποδίων όσον αφορά τη μεγιστοποίηση της χρήσης του αγωγού Trans-Balkan Pipeline**.

5. Ενεργειακή νήσος Bornholm [Μετατροπή της Βαλτικής Θάλασσας σε υπεράκτιο κόμβο διασύνδεσης]

Ως πρώτο στο είδος του έργο, η Ενεργειακή νήσος Bornholm (στο εξής: BEI) είναι ένα υβριδικό υπεράκτιο έργο, που υλοποιείται νοτιοδυτικά του Bornholm, στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Δανίας. Το έργο σχεδιάζεται ως μελλοντικός ενεργειακός κόμβος, με

δυνατότητα επέκτασης και σύνδεσης σε περισσότερες γραμμές διασύνδεσης με άλλες χώρες. Επιβεβαιώθηκε εκ νέου στον 2ο κατάλογο ΕΚΕ/ΕΑΕ και έλαβε επιχορήγηση από τον ΜΣΕ για εργασίες (645,2 εκατ. EUR) τον Σεπτέμβριο του 2025. Η ΒΕΙ αποτελεί πρότυπο για μελλοντικές υπεράκτιες πρωτοβουλίες της ΕΕ· θα αυξήσει την ενοποίηση της αγοράς, θα ενισχύσει την ασφάλεια του εφοδιασμού σε επίπεδο ΕΕ και θα ωφελήσει τη Δανία, τη Γερμανία και τα κράτη μέλη πέραν της περιοχής. Με τη σύνδεση της υπεράκτιας παραγωγής ενέργειας με τα εθνικά δίκτυα της Δανίας και της Γερμανίας, η υπεράκτια αιολική ενέργεια μετατρέπεται από εθνικό πόρο σε κοινό ευρωπαϊκό πλεονέκτημα για περαιτέρω εξηλεκτρισμό, ενισχύοντας τη συλλογική μας ανθεκτικότητα και την ενεργειακή μας ανεξαρτησία. Οι εναπομένουσες προκλήσεις αφορούν τη συμφωνία μεταξύ Δανίας και Γερμανίας σχετικά με τον τρόπο επιμερισμού του πρόσθετου κόστους στήριξης για το υπεράκτιο αιολικό πάρκο στη Δανία και την ολοκλήρωση του κανονιστικού πλαισίου στη Δανία, ιδίως όσον αφορά τη διασυνοριακή ευθύνη.

Βραχυπρόθεσμες δράσεις: : Μετά την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης ΜΣΕ ύψους 645 εκατ. EUR για τη στήριξη της δανικής πλευράς της Ενεργειακής νήσου Bornholm (ΒΕΙ) στις 4 Σεπτεμβρίου 2025 στην Κοπεγχάγη, για την κατασκευή δύο νέων σταθμών μετατροπής και την εγκατάσταση υποβρύχιου καλωδιακού συστήματος, η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τη Δανία και τη Γερμανία για την επίτευξη πολιτικής συμφωνίας σχετικά με τον επιμερισμό του κόστους για την υπεράκτια παραγωγή ενέργειας στα δανικά ύδατα, καθώς και για την οριστικοποίηση του κανονιστικού τους πλαισίου για τη διασυνοριακή ευθύνη. Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τις εργασίες για τη διαλειτουργικότητα των υπεράκτιων δικτύων, ώστε να διασφαλιστεί ότι η ΒΕΙ μπορεί στο μέλλον να εξελιχθεί σε πραγματικό υπεράκτιο κόμβο για την περιοχή της Βαλτικής.

6. Βελτίωση της σταθερότητας των τιμών και της ενεργειακής ασφάλειας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, μεταξύ άλλων μέσω της αποθήκευσης

Η περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης πάσχει από διαρθρωτικές μεγάλες διαφορές τιμών, όπως αποδεικνύεται από τις απότομες αυξήσεις των τιμών το 2024, οι οποίες προκαλούν μέσες διαφορές τιμών άνω των 10 EUR/MWh μεταξύ των αντίστοιχων χωρών.

Η ενεργειακή λεωφόρος των **διασυνδέσεων ηλεκτρικής ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης** αντιμετωπίζει τα κρίσιμα κενά στις υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας στην περιοχή, με στόχο τη βελτίωση της σταθερότητας των τιμών, την ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού και την προώθηση της ενοποίησης της περιφερειακής αγοράς. Αφορά την καλύτερη χρήση των υφιστάμενων διασυνδέσεων και την αντιμετώπιση μελλοντικών διασυνοριακών αναγκών για την εξάλειψη των υφιστάμενων ανισοτήτων στις τιμές. Σύμφωνα με την εκτίμηση αναγκών του συστήματος ΔΠΑΔ του ΕΔΔΣΜ-ηλ για το 2024, απαιτούνται ενισχύσεις των υποδομών στα περισσότερα σύνορα της περιοχής. Η ταχεία υλοποίηση των υφιστάμενων έργων κοινού ενδιαφέροντος και των έργων προτεραιότητας για τις υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας της ομάδας υψηλού επιπέδου για την ενεργειακή συνδεσιμότητα της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης (CESEC) θα είναι ζωτικής σημασίας για την κάλυψη αυτών των αναγκών. Η επιτάχυνση της αποθήκευσης στην περιοχή θα βελτιώσει επίσης την ευελιξία του συστήματος.

Βραχυπρόθεσμες δράσεις: Ο ισχυρός συντονισμός και η υποστήριξη από την ομάδα υψηλού επιπέδου CESEC, από κοινού με τον συντονιστή CESEC, θα είναι ουσιαστικής σημασίας για την επιτάχυνση της προόδου. Η Επιτροπή θα διασφαλίσει τη διεξαγωγή ειδικών συζητήσεων υψηλού επιπέδου το επόμενο έτος σε όλα τα επίπεδα, ώστε να διατηρηθεί η δυναμική και να υποστηριχθεί η εφαρμογή.

7. Διάδρομος SouthH2 [Ο νότιος διάδρομος υδρογόνου (Τυνησία, Ιταλία, Αυστρία και Γερμανία)]

Ο νότιος διάδρομος υδρογόνου θα είναι καίριας σημασίας για την προώθηση μιας δίκαιης και βιώσιμης ενεργειακής μετάβασης σε ολόκληρη τη Μεσόγειο, ιδίως στη Βόρεια Αφρική και, παράλληλα, θα επιτρέψει την απανθρακοποίηση των βιομηχανικών κόμβων κατά μήκος της διαδρομής του. Προσφέρει σημαντικές δυνατότητες για την επέκταση της παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, των υποδομών και των αγορών προαγοράς, την προώθηση της ενοποίησης των αγορών και τη θέσπιση υποστηρικτικού κανονιστικού και επενδυτικού πλαισίου ευθυγραμμισμένου με τη στρατηγική και το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για το υδρογόνο.

Ο διάδρομος αυτός **περιλαμβάνει τέσσερα έργα κοινού ενδιαφέροντος (ΕΚΕ)**, ορισμένα από τα οποία έχουν ήδη λάβει επιχορηγήσεις του ΜΣΕ για μελέτες και [ένα έργο αμοιβαίου ενδιαφέροντος με την Τυνησία], τα οποία επιβεβαιώθηκαν εκ νέου στον 2ο κατάλογο ΕΚΕ/ΕΑΕ. Στο μέλλον και δεδομένων των πρώιμων σταδίων ανάπτυξης της αγοράς υδρογόνου, θα χρειαστούν περαιτέρω εργασίες σχεδιασμού, ιδίως για την περαιτέρω μείωση των κινδύνων των σχετικών επενδύσεων, με παράλληλη διατήρηση μιας αμοιβαία επωφελούς εταιρικής σχέσης με τη Βόρεια Αφρική.

Βραχυπρόθεσμες δράσεις: Βραχυπρόθεσμα, η Επιτροπή θα εντείνει τις προσπάθειες συντονισμού και εφαρμογής της γραμματείας South2, υπό την κοινή ηγεσία της ΓΔ ΜΕΝΑ και της ΓΔ ΕΝΕΡ. Οι περιφερειακοί διάλογοι θα ενταθούν επίσης μέσω συνεδριάσεων της τριμερούς κοινής ομάδας εργασίας της ΕΕ για τον Νότιο διάδρομο υδρογόνου (Ιταλία, Αυστρία και Γερμανία) και της πενταμερούς ομάδας (Αλγερία, Τυνησία, Ιταλία, Αυστρία και Γερμανία) στις αρχές του 2026, για την προώθηση της πρωτοβουλίας. Η εμβληματική διαμεσογειακή πρωτοβουλία για τη συνεργασία στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας και της καθαρής τεχνολογίας (στο εξής: T-MED), η οποία δρομολογήθηκε στο πλαίσιο του συμφώνου για τη Μεσόγειο³⁴, θα συμβάλει επίσης στην υλοποίηση της εν λόγω ενεργειακής λεωφόρου.

8. Νοτιοδυτικός διάδρομος υδρογόνου από την Πορτογαλία στη Γερμανία

Ο νοτιοδυτικός διάδρομος υδρογόνου θα μεταφέρει απανθρακοποιημένο υδρογόνο από εγκαταστάσεις παραγωγής στη νοτιοδυτική Ευρώπη σε βιομηχανικά κέντρα ζήτησης, επιταχύνοντας την απανθρακοποίηση τομέων στους οποίους είναι δύσκολο να μειωθούν οι εκπομπές και καθιστώντας δυνατή την αποτελεσματική ενσωμάτωση της ανανεώσιμης

³⁴ [Κοινή ανακοίνωση σχετικά με το σύμφωνο για τη Μεσόγειο — Μέση Ανατολή, Βόρεια Αφρική και Περσικός Κόλπος.](#)

ενέργειας. Η πρωτοβουλία περιλαμβάνει **βασικά έργα ΕΚΕ μεταξύ Πορτογαλίας, Ισπανίας και Γαλλίας, καθώς και εσωτερικούς δεσμούς που εκτείνονται προς τη Γερμανία**. Από κοινού, τα έργα αυτά αποσκοπούν στην **παροχή έως και 2 εκατομμυρίων τόνων ανανεώσιμου υδρογόνου ετησίως έως το 2030**, ενισχύοντας την ενεργειακή ασφάλεια και ευελιξία σε ολόκληρη την περιοχή.

Ωστόσο, η πρόοδος είναι περιορισμένη και εξακολουθούν να υπάρχουν διάφορες προκλήσεις, μεταξύ των οποίων η έλλειψη υιοθέτησης, οι καθυστερήσεις στην εφαρμογή των κανονιστικών ρυθμίσεων, οι δυσκολίες στην εξασφάλιση χρηματοδότησης και στον συντονισμό των μέτρων ελαχιστοποίησης των κινδύνων κατά μήκος του διαδρόμου, καθώς και οι στρατηγικές προτεραιότητες σε όλα τα κράτη μέλη, ώστε να διασφαλιστεί ότι ο διάδρομος αποφέρει κοινά οφέλη για όλους τους συμμετέχοντες.

Βραχυπρόθεσμες δράσεις: Ο ισχυρός συντονισμός και η ανανεωμένη πολιτική στήριξη μέσω της ομάδας υψηλού επιπέδου του νοτιοδυτικού διαδρόμου θα είναι ουσιαστικής σημασίας για την επιτάχυνση της προόδου. Η επικείμενη υπουργική σύνοδος της ομάδας υψηλού επιπέδου για τη Νοτιοδυτική Ευρώπη το πρώτο τρίμηνο του 2026 θα συμβάλει στην εντατικοποίηση των προσπαθειών και θα διευκολύνει τις ανταλλαγές μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με βασικές τεχνικές, οικονομικές πτυχές και πτυχές ελαχιστοποίησης των κινδύνων της ανάπτυξης του διαδρόμου.